

Állásfoglalás Hpt. 154. § (5a) bekezdésében foglaltak értelmezése tárgyában

A Társaság arra vonatkozóan fordult állásfoglalás kiadása iránti kérelemmel a Magyar Nemzeti Bankhoz (**MNB**), hogy egy külföldi hitelintézet leányvállalataként Magyarországon működő pénzügyi vállalkozásnál elláthatja-e jogszerűen a belső ellenőrzési feladatot a külföldi anyavállalat belső ellenőrzési osztályának egy munkatársa.

I. A JOGKÉRDÉS

Azon magyar pénzügyi vállalkozások esetében, amelyek anyavállalata külföldi hitelintézet, jogszerű és az MNB elvárásának megfelelő-e az a megoldás, miszerint a pénzügyi vállalkozásnál a belső ellenőrzési feladatot a külföldi anyavállalat egyik osztálya, jellemzően a belső ellenőrzési osztály, azon belül is annak egy munkatársa látja el?

II. A TÁRSASÁG ÁLLÁSPONTJA

A Társaság álláspontja szerint a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (**Hpt.**) 154. § (5a) bekezdése kifejezetten megengedő, hiszen az alábbiakat rögzíti: *„A hitelintézet csoportjába tartozó leányvállalatok esetén a hitelintézet belső ellenőrzési szervezetébe tartozó munkavállaló elláthatja a leányvállalat belső ellenőrének feladatait is.”*

Ezt a rendelkezést a fedezett kötvények szabályozásával összefüggő, valamint egyéb, a pénzügyi közvetítőrendszerrel érintő jogharmonizációs célú törvénymódosításokról szóló 2021. évi LVIII. törvény 94. §-a vezette be – 2021. augusztus 2. napi hatállyal – a Hpt.-be, és a következő indokolást fűzték hozzá: *„Indokolt, hogy bankcsoporton belül a leányvállalatok belső ellenőri feladatait a hitelintézet anyavállalat belső ellenőrzési szervezetébe tartozó munkavállaló is elláthassa.”*

A Társaság ugyanakkor észlelte, hogy fent idézett jogszabályi rendelkezéssel ellentétes értelmezést tartalmazott egy, az MNB honlapján korábban közzétett, 2003. évi állásfoglalás, mely egyebek mellett az alábbiakat mondta ki: *„A fentieken túlmenően a pénzügyi vállalkozás külföldi anyavállalatának belső ellenőrzési osztálya a Hpt. szabályozási rendszerének egészéből fakadóan sem bízható meg a belső ellenőri feladatok ellátásával. Az anyavállalat belső ellenőrzési osztályának megbízását nemcsak az zárja ki, hogy nem rendelkezik önálló jogalanyisággal, hanem hogy a belső ellenőri tevékenység céljának megvalósítása – különös tekintettel a belső ellenőr felelősségére és érdekeltségére – alapjaiban megkérdőjelezhető a megbízott anyavállalat esetében.”*

A Társaság véleménye szerint a Hpt. 154. § (5a) bekezdése felülírja az MNB korábbi jogértelmezését.

Mindezekre figyelemmel a Társaság az MNB egyértelmű iránymutatását kérte arra vonatkozóan, hogy a külföldi anyavállalat bank belső ellenőrzési osztályának munkatársa elláthatja-e a leányvállalataként működő magyar pénzügyi vállalkozás belső ellenőri feladatait.

III. Az MNB ÁLLÁSPONTJA

A Hpt. 2021 nyarán bővült a 154. § (5a) bekezdéssel. A Hpt. Nagykommentár ezzel kapcsolatosan így fogalmaz: *„A több pénzügyi intézményt magukba foglaló csoportokra jellemző, hogy minden intézménynél hasonló elvek mentén történik a belső szabályozás, így – az intézmények sajátosságainak figyelembevételével – egységes szempontrendszer érvényesülhet a hitelintézet csoportjába tartozó egyéb leányvállalatoknál is például a belső ellenőrzés terén. Erre tekintettel, továbbá a csoportban megjelenő szinergiák minél jobb kihasználása érdekében a Hpt. törvénymódosítás révén már kifejezetten lehetővé teszi, hogy a hitelintézet belső ellenőrzési szervezetébe tartozó munkavállaló a leányvállalat belső ellenőrének feladatait is elláthassa.”*

Az MNB egyetért a Társaság álláspontjával, miszerint a Hpt. 154. § (5a) bekezdésében foglaltak 2021. augusztus 2. napjától lehetővé teszik, hogy külföldi hitelintézet anyavállalat belső ellenőre lássa el a magyar pénzügyi vállalkozásként működő leányvállalatának belső ellenőri feladatait. Az MNB ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a Hpt. 154. § (5a) bekezdés alkalmazásával egyidejűleg biztosítani kell a Hpt. további rendelkezéseinek, ebben a körben különösen

154. § (5)¹ és (11)² bekezdéseiben foglaltak érvényesülését is, azaz a belső ellenőrnek a pénzügyi vállalkozással foglalkoztatási jogviszonyban vagy megbízási viszonyban kell állnia, továbbá végzettség, szakmai tapasztalat, képzettség és a magyar jogszabályi környezet ismerete vonatkozásában is alkalmasnak kell lennie a belső ellenőri feladat ellátására (mindenben meg kell felelnie a Hpt. által előírtaknak).

Budapest, 2025. április 25.

¹ A pénzügyi vállalkozás legalább egy belső ellenőrt foglalkoztat. A pénzügyi vállalkozások írásban megállapodhatnak arról, hogy a belső ellenőr kölcsönös foglalkoztatása ellen nem emelnek kifogást. Ugyanazon személy legfeljebb három pénzügyi vállalkozásnál foglalkoztatható belső ellenőrként.

² A belső ellenőrzési szervezeti egység vezetésével, vagy ha a pénzügyi intézmény csak egy belső ellenőrt alkalmaz, akkor a belső ellenőrzési feladatok ellátásával csak olyan személy bízható meg, aki

a) a 155. § (3) bekezdésben meghatározott szakirányú felsőfokú iskolai végzettséggel vagy mérlegképes könyvelői szakképesítéssel és legalább hároméves szakmai gyakorlattal rendelkezik és

b) büntetlen előéletű.